

nosti, čímž vzbudil u něho domněnku, že závodní podíly jsou tím prodány, následkem čehož žalobce, odmítnuv další koupěchtivé, utrpěl škodu, ježto podíly zatím v ceně poklesly. Žaloba byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodu.

Po právní stránce byla rozepře správně posouzena. Na tom, zda byl prodej žalobcových podílů již úplně dojednán, či zda šlo o pouhé předběžné vyjednávání, vůbec nezáleží, rozhodným jest, že prodej nebyl platným pro nedostatek formy notářského spisu, která jest v §u 76 zákona o společnostech s omezeným ručením ze dne 6. března 1906, čís. 58 ř. zák. pro převod podílů mezi živými předepsána. Pro nedostatek této formy nemohla býti stranami platně dojednána ani smlouva předběžná podle §u 936 obč. zák., neboť bylo by nepřipustným obcházením onoho velícího předpisu zákona, kdyby neměl o formě smlouvy předběžné platiti též předpis jako o smlouvě samé. Nebyla-li smlouva o prodeji podílů dle zákona platná, nemůže se žalobce domáhati ani jejího splnění, ani náhrady škody pro nesplnění. To uznává žalobce sám tím, že formuluje žalobní nárok jako nárok na náhradu škody zaviněné žalovaným bezprávným činem, totiž tím, že ho prohlášením o převzetí podílů uvedl v omyl, pro který žalobce odepřel, podíly jinak prodati. Nelze-li však žalobci přiznati nárok na náhradu pro nedodržení smlouvy, tím méně může se tak státi z důvodu bezprávného činu, neboť tu by musil žalobce dokázati zavinění žalovaného, totiž jeho zlý úmysl neb nedbalost (§§ 1294, 1295, 1296 obč. zák.). Žalobce ani netvrdí, tím méně nabízí se dokázati, že žalovaný uvedl ho v omyl úmyslně nebo z nedbalosti. Nemůže tvrditi ani, že žalobce, když mu poslal na navštívence zprávu o převzetí podílů a složení peněz do týdne v bance, neměl úmyslu skutečně tak učiniti, ani že při povinné bedlivosti musil věděti, že nebude moci slib splniti. Při úplném nedostatku takového tvrzení nelze mluvit o tom, že žalovaný žalobcovu škodu zavinil bezprávným činem. Pokud zklamal důvěru žalobcovu, že splní, co slíbil, jde jen o prosté nedodržení smlouvy. Pokud žalobce mimo to byl na omylu o platnosti závazku žalovaného, zavinil svůj omyl sám neznalostí řádně prohlášených zákonných předpisů a nemůže se ho dle §u 2 obč. zák. dovolávati.

Čís. 3669.

Uhradil-li rukojmí přímých směnečných dlužníků majiteli směnky směnečný dluh, zanikl tím jeho směnečný závazek i směnečné právo postižení, může se však na přímém dlužníku hojiti jako solidární spoludlužník. »Úhradou« rozumí se ve směnečném obchodu jakékoliv splnění směnečného závazku, třeba se nestalo právě placením penězi.

(Rozh. ze dne 1. dubna 1924, Rv I 1799/23.)

Žalobce tvrdil v žalobě, že jako směnečný rukojmí uhradil za žalovanou jako přijatelku dvě směnky na 16.000 Kč a 22.000 Kč, ježto za-

lovaná směnky v čase splatnosti nezaplatila a domáhal se na žalované zaplacení 38.000 Kč. Skutkové údaje žalobcovy nebyly za řízení vyvráceny. Soudy všech tří stolic uznaly dle žaloby, Nejvyšší soud z těchto

důvodů:

Tvrzení žalobce, že směnky uhradil, dostalo se nižšími soudy správného výkladu v ten rozum, že svým plněním uspokojil směnečnou pohledávku, a jest přisvědčiti názoru odvolacího soudu, že zákon nevyžaduje, by úhrada smének musela se vždy státi pouze hotovým placením. Ostatně výraz »úhrada« jest ve směnečném obchodu běžným a rozumí se mu obecně jako splnění směnečného závazku, ať již penězi, ve zboží, nebo jiným způsobem. Uhradil-li tedy žalobce obě směnky, vzniklo mu právo postižení vůči žalované jako přímé směnečné dlužnici, jehož právní povahu nelze však posuzovati dle čl. 81 směnečného řádu, jak mylně usuzuje soud odvolací. Žalobce jako rukojmí přímých směnečných dlužníků, byl dle čl. 81 odstavec první sm. ř. rovněž přímým směnečným dlužníkem a uhradil-li majiteli směnky směnečný dluh, zanikl tím úplně směnečný závazek a pominulo i veškeré právo směnečné, tedy i směnečné právo postižení, a žalobce může se na žalované hojiti jen dle práva občanského jako solidární spoludlužník (§ 896 obč. zák.).

Čís. 3670.

Odškodnění podle §u 1328 obč. zák. Není svedením pod slibem manželství, slíbil-li před souloží muž ženě, že si ji vezme »když se něco stane«.

(Rozh. ze dne 1. dubna 1924, Rv I 46/24.)

Žalobě ženy o odškodnění podle §u 1328 obč. zák. oba nižší soudy vyhověly. Nejvyšší soud žalobu zamítl.

Důvody:

Nižší soudy zjistily, že žalovaný tělesně obcoval se žalobkyní dvakrát, po první v měsíci září 1921 a po druhé v lednu nebo v únoru 1922, a že před první souloží jí slíbil, že si ji vezme, »když se něco stane,« kdežto druhá soulož, kterou teprve nastalo otěhotnění žalobkyně, udála se bez tohoto slibu. Oba nižší soudy spatřují v této skutkové podstatě svedení po rozumu §u 1328 obč. zák. a soud odvolací uvádí v důvodech svého rozsudku, že žalovaný ani netvrdí, že dříve daný slib odvolal, důsledkem čehož platí prý i pro soulož druhou. Žalovaný napadá tento právní názor nižších soudů s hlediska §u 503 čís. 4 c. ř. s.; činí tak právem, neboť ve vylíčeném jednání nelze, jak to činí nižší soudy, shledati skutkovou podstatu trestného činu, v tomto případě §u 506 tr. zák., který jedině mohl by podle §u 1328 obč. zák. opodstatniti závazek žalovaného k odškodnění žalobkyně. Podle §u 506 tr. zák. dopouští se